

„Prostě chytání lelků není jenom tak.“

Milé čtenářky, milí čtenáři,
vcházíme do čtvrtého roku existence bulletinu *Odkaz*.
Ústřední část prvního letošního čísla je věnována umělci Rostislavu — Rostovi Pospíšilovi, který své půlkulaté narozeniny oslavil na začátku září loňského roku. K Rostovi, který se s létem loučí v momentu odkvětu kaštanů a silvestrovské oslavy pořádá na konci ledna, tato přetržka, nevážnost i humorný odstup patří. Ve svých článcích na různé společné „rostoviny“ vzpomínají Zoja Mikotová, Zdeněk Kluka a Petr Oslzlý.

Ráda bych se k laudatiu s malou troškou přidala. Rosta přibyl do naší „odkazovské skupiny“ podporovatelů a dárců trochu později. Dlouhou dobu jsem o něm jen slyšela, osobně zůstával v pozadí. Při přípravě výstavy *Paprsky svobody* jsem slyšala ještě častěji — to dělal Rosta — ať už to byly hrnky Anglického klubu, pozvánky na filmová promítání, logo Vzdělávací nadace Jana Husa, obálka časopisu *Veronica*... Příjmení nebylo třeba, každý v Brně ví, kdo je Rosta. Proto mi připadalo příznačné, aby pozvánky a plakáty na výstavu *Paprsků* dělal právě on. S lehkostí se do toho pustil a s raketovou rychlostí vytvářel pozvánky na vernisáž, na výstavu, v češtině, v angličtině. A další a další varianty plakátů a pozvánek na další akce. My v oddělení jsme se mučili korekturami a Rosta přitom trpělivě snášel požadavky na ubrání teček, přidání pomlček, výměnu slov, prohození řádků, přidání kurzívy, ubrání kurzívy. Když už bylo všechno hotovo a mělo jít do tiskárny, přišel další požadavek přidání log. Takže opět a znovu, poskládat, zkontrolovat, přehodit, česká verze, anglická verze, plakáty, pozvánky. Já už byla na pokraji sil, Rosta pro potěchu posílal kreslené vtipy, každý e-mail kořenil humorem. V hektickém pracovním dusnu se díky němu dalo zase nadechnout a jít dál.

Petra Pichlová

OTÁZKY PRO ROSTISLAVA POSPÍŠILA

Kdybyste měl sám sebe představit někomu, kdo o Vás nikdy neslyšel — co byste řekl?

Dost postarší chlápek, který v některých oblastech úplně nedospěl a zůstala mu dětská hravost a představitivost, která se projevuje i v malování, kreslení, psaní a v tom ostatním, co dělá. Prostě maluje, kreslí a píše jako malej.

Kreslil a maloval jste vždycky rád?

Ano, ostatně jako každé dítě. Všechny děti jsou geniální kreslíři, malíři a vlastně kompletní výtvarníci a spisovatelé. Ale v jistém věku, mám pocit, že to bývá spojeno s nástupem do školy, se tato genialita vytrácí. Nevím, jestli pod tlakem okolí, nebo je na to nějaký přírodní zákon, ale je to tak. Já se od dospělého věku snažím vzpomenout, jak jsem to dělal, když jsem byl dítě. A když si vzpomenu, hned to namaluji. Ono je to vlastně prosté.

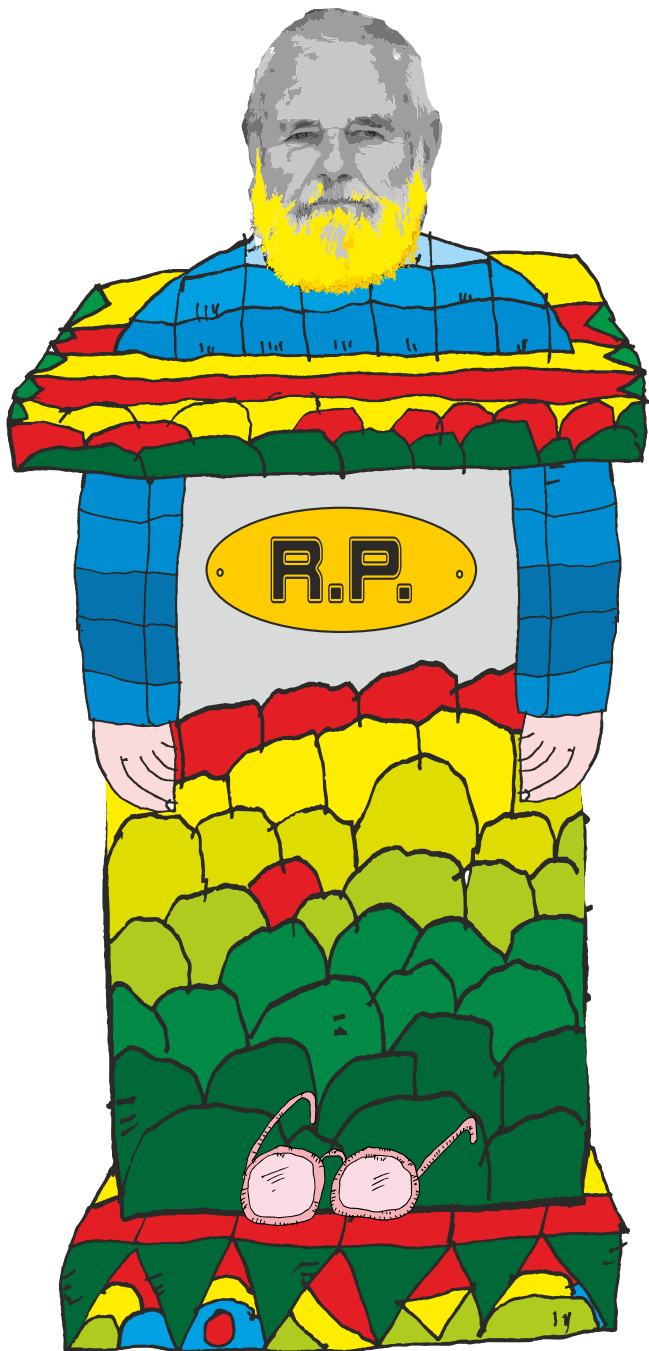
Vaše díla jsou součástí muzejních a soukromých sbírek téměř po celém světě. Je pro Vás některé místo zvlášť významné a proč?

Nu, po celém světě zní poněkud nadneseně, ale bránit se tomu nebudu, zní to dost dobře. Je pravda, že se některé obrázky zatoulaly po světě.

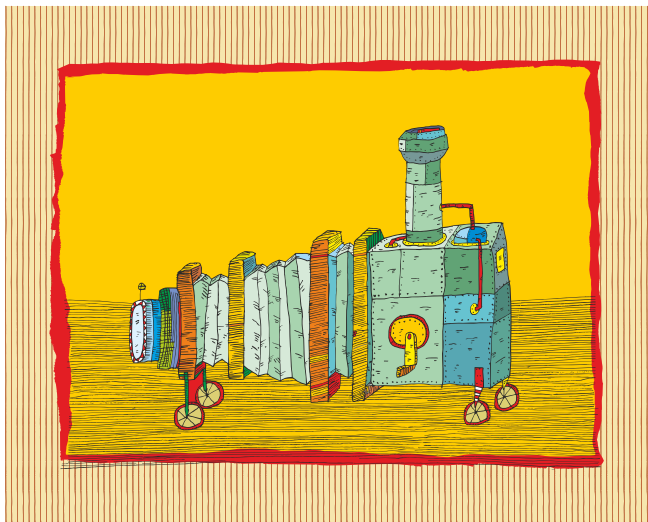
Žádné konkrétní místo, kde je nějaké moje svěží dílko, není pro mne až tak významné, abych ho zmiňoval. Také mne láká si nějaké vymyslet. Třeba že mám jednu drobnou grafiku umístěnu v Národní galerii ostrova Tristan da Cunha. (je to nejodlehlejší obydlené místo na Zemi). Vlastně ano, to je to významné místo, na které se ptáte.

Na čem právě pracujete?

Právě mám rozdělaných několik obrazů, taky akvarelům se v poslední době věnuji, něco málo připravuji pro divadlo. Ale od umění a tvorby mne docela dost zdržuje chytání lelků, jejich třídění... Prostě chytání lelků není jenom tak. Docela to zdržuje od práce.

Návrh pomníku výtvarníka R.P.
Autor návrhu: RP

Parní útočný fotoaparát

Konec starých časů

ROŠTA POSPÍŠIL, R. D. – NĚKOLIK POZNÁMEK K MNOU UDĚLENÉMU TITULU...

Svou řeč na vernisáži Rostislava — pro mě Rosti — Pospíšila jedné z řady výstav v svobodné době po roce osmdesát devět jsem nazval *Renesanční děcko*. Pokusil jsem se tak pojmenovat jeho dvě základní tvůrčí vlastnosti...

Renesanční rozptyl jeho uměleckých aktivit či mnohostrannost jeho talentu sahající od kresby, grafiky, tvorby plakátů i grafických úprav knih... přes malování malých obrázků i větších obrazů až po tvorbu monumentálních nástěnných maleb... od vytváření malých keramických sošek pro vlastní pobavení, přes plastiky ze dřeva i z litého betonu až k stavbě venkovních či vnitřních kachlových pecí jako uměleckých děl... od z okamžitého popudu vytvářených akcí, přes neobvykle koncipované výtvarné happeningy až po hravými nápady jiskřící a barvami hýřící divadelní inscenace určené dětem i dospělým, u nichž je autorem scénáře, režisérem i scénografem, od psaní smutně modrých groteskně veselých textů o blues, přes jejich scénické předčítání, až po jejich stále tak trochu samizdatové tištění ve svazečcích „pro potěchu svou, přátel & ostatních (gramotných)“...

A hravost stále znovu vybuchující, neutuchající a naplňovanou stále novými nečekanými nápady, hravost, kterou jsme měli, když jsme byli dětmi, a kterou Rosta má stále...

Nemám v paměti zafixováno, kdy jsme se poprvé setkali, ale bylo to jistě po mém návratu z vojny někdy kolem poloviny sedmdesátých let. Od prvního okamžiku došlo mezi námi k porozumění, které rychle přerostlo v přátelství a rozvinulo se ve společnou cestu životem. Na této cestě, která měla (což již je bohužel minulostí) občas beatnický charakter, mě i moji ženu Evu Rosta propojil s Miroslavem — pro nás Mikinem — Pospíšilem. O němž hned při seznamování poznamenal, že přes stejné příjmení jsou bratry pouze duchovními, i když někdy téměř nerozlučnými...

Zaměstnání topiče u brněnské Domovní správy, které skončilo až sametovou revolucí, poskytovalo Rostovi mentální a částečně i časový prostor pro svobodné žití uměním navzdory totalitní společnosti. Příležitostí k výstavám však moc neměl. Myslím, že jednou z mála a první ve veřejném prostoru, přinejmenším však první, pro jejíž skromný dvojlist jsem připravil text, byla jeho společná výstava s jinou brněnskou výtvarnou legendou Sonny Halasem. Neotevíraly-li se dveře veřejných galerií, bylo potřeba vytvářet si alternativní

a většinou jepičí možnosti k výstavám v prostorách soukromých. Jednu takovou, pojmenovanou Galerie No. 2, Rostá s Mikinem na víkend pro přátele „otevřeli“ poprvé v létě 1984 na chalupě v Borušově u Moravské Třebové.

Akce, kterou Rostá nazval *Pokus o zachycení léta* — při níž jsme zde dle jeho návodu „upředli“ z nejrůznějších nití ve svažitě zahradě síť mezi starými ovocnými stromy, která pak proměňující se pod vlivem podzimního počasí tam „zachycovala léto“ snad až do zimy — by nesporně byla srovnatelná s výtvarnými událostmi odměňovanými ve svobodné době Chalupeckého cenou.

Když mi Jiří Müller v roce 1984 svěřil pořádání přednášek a seminářů Podzemní univerzity, přizval jsem k tomu s jeho souhlasem dva nejbližší přátele s jejich ženami, Mikina jako anglistu a Rostu jako pomocníka organizačního a výtvarného, protože jsem měl od počátku záměr, že by mezi přednášejícími měli být i britští výtvarníci a výtvarní teoretici. (Také hned třetí návštěvnice, malířka Jessica Gwynne, přednesla jednu ze dvou svých přednášek v jejich bytě.)

Bydleli jsme na Pionýrské ulici v sousedních domech. V našem bytě ve čtvrtém patře čísla 21 — získali jsme ho v roce 1983 trochu zázrakem také díky Rostově šikovnosti — jenž se stal hlavní „učebnou“ Podzemní univerzity, jsme pro početné posluchačstvo přednášek-seminářů neměli dostatek židlí. Chybějící židle jsme tedy vždy z podkrovního bytu Pospíšilových stěhovali — nenápadně s předstihem několika dnů — pět pater dolů u nich po schodech a u nás nahoru našťěstí výtahem.

Úspěšný rozběh Podzemní univerzity, ale i uvolňující se atmosféra doby nás motivovaly k dalším aktivitám. Intenzivně také ožila potřeba nezávislé galerie. Když náš společný přítel Drahomír Svatoň nabídl Rostovi, aby v prostorově malém, ale na příhodném místě na Kotlářské ulici ležícím obchodě s prošlým drogistickým zbožím, v němž byl prodávatelem, vystavil své obrazy, uchopili jsme to jako šanci provozovat galerii na veřejném místě, která nebude podléhat žádnému schvalování — jak tomu bylo v období totality u všech veřejných výstavních prostorů — a založili jsme Galerii Drogerii Zlevněné zboží. Nejen to, co bylo vystavováno, i samotnou galerii jsme chápali jako umělecké dílo, vytvořili jsme tedy koncept, jímž se pak řídila od první výstavy po celou dobu své existence, jež vydržela až do listopadu 1989.

Výstavní prostory uvnitř obchůdku nedovolovaly vystavit moc děl, rozhodli jsme se tedy natočit vždy návštěvu v ateliéru a představit tak dílo toho kterého výtvarníka v bohatším pohledu. Něco jsme z počátku sami sehnali a britská nadace nám brzy poslala prostředky na nezbytné, i když z dnešního pohledu primitivní, technické vybavení a vznikla tak unikátní samizdatová videosérie Zlevněného zboží, představující tvorbu dvaceti výtvarníků z Moravy, Čech, Polska a Anglie, kteří v té době u nás vystavovat nemohli vůbec nebo jen silně omezeně — výtvarníků, z nichž tehdejší režim jako z nás všech udělal zlevněné zboží.

První z videoportrétů natočený v listopadu 1986 začíná kontinuálním záběrem nohou hlavního kameramana série — přítele Aleše Záboje — kráčejícího po schodech pět pater do ateliéru zařízeného vedle půdního bytu, který si zde Rosta vlastníma rukama postavil. A v tom ateliéru — původně prádelně — se pak za zvuků melodií klubu osamělých srdcí Seržanta Peppera skrze objektiv kamery na zdech, na stolech i na papírech vytahovaných z šuplíků naplněných k prasknutí otevře pohled na bohatý a hravý svět klaunů, ptáků, létacích strojů, „klaunů tajných“ i „ptáků v převleku neoprávněně odlétajících na jih“, „klaunů ptáčníků“, „klaunů při leteckém útoku“ i „klaunů v koutě“, na „podivínovy sbírky létacích strojů“ i podivné „testy pro chytré děti“, na o zeď rozplácou „příliš rychlou kočičku“ i na „duhu jako prase“ klenoucí se nad Brnem... Na svět stvořený na papíře, na plátně i z keramické hlíny, na svět topiče-výtvarníka Rosti Pospíšila, který mohlo stvořit pouze Renesanční děcko...

Petr Oslzlý

Vernisáž v Galerii Drogerii Zlevněné zboží v roce 1987
zleva Rostislav Pospíšil, Jan Steklík, Jaroslav Kořán

ŠATNA PRO TLUSTOU BALETKU

Počátky našich setkání byly v Galerii Drogerii Zlevněné zboží, byla jsem návštěvník... Hlubší dojem a konkrétnější seznámení bylo s Divadlem X, kde rovněž Rostů figuroval... Byl také autorem překrásných programů. A mnohé další...

Tímto úvodem jsem naznačila, že jsem si přece jen začala na něco vzpomínat... Podařilo se mi, že ho vedení loutkového divadla Radost pozvalo k nastudování jeho hry *O ztracených barvičkách*. Pomáhala jsem mu s choreografií, dokonce v inscenaci i občas hrála... A tak se postupně rozvíjela naše spolupráce. To byl zlom let 1989 a 1990. Dostala jsem pozvání do USA, a tak jsme vytvořili loutkové divadlo, nazvali je *Barvy, barvičky*. Rostů vždy trval na tom, aby nás takto v češtině uváděli, užívali jsme si i legrační zkomolení výslovnosti... Největší radost jsme ale měli z radostných reakcí diváků v Haarlemu k bubenickému sólu Zdeňka Kluky, kapelníka a bubeníka skupiny Progres. Přidali se k němu totiž malí kluci a Zdeněk je chválil, že jsou málem lepší než on. Každé představení bylo originální, nejen v New Yorku, ale i v jiných „štacích“. Vždy přitom dominoval Rostův výtvarný projev, emoce barev i tvarů, vtipné proměny i záměny, hravost. HRA! Pro mne vždy zařizoval velkou šatnu k převlékání do kostýmu, jako důvod uváděl, že přijede tlustá baletka... I zde byl úspěšný, skutečně mi jednou byla přidělena šatna, kde předtím byl celý dámský baletní sbor Velkého divadla v Moskvě (Bolšovo Těatra). To se odehrálo ve Wolf Trap Farm parku poblíž Washingtonu, baletní soubor tam tehdy hostoval před námi.

Mám pocit, že tuto vzpomínku nelze již ničím trumfnout... I když připouštím, že Rostů stále ještě i ve svém, nyní dosaženém věku může překvapit. Vlastně jsem o tom přesvědčená. Tak pěkné narozeniny, Rostó!

S výročími se také bilancuje... krásná byla naše spolupráce na inscenování textu Milana Uhdeho *Modrý anděl* s úžasnou Janou Hlaváčkovou, pod laskavým hudebním dohledem Maxe Wittmanna. A velmi pro mne znamenala Rostova podpora v období, kdy se podařilo prosadit vysokoškolské studium Výchovné dramatiky Neslyšících JAMU. Jako první inscenaci jsme připravili Rostovu pohádku *O ztracených barvičkách*, která byla pak oceněna na mnoha festivalech, přinášela radost dětem slyšícím i neslyšícím. Za tuto inspiraci i materiální pomoc Rostovi velmi děkuji.

Soja Mikotová

KDYŽ ODKVETOU KAŠTANY

Vlastně ani nevím, kdy jsme se s Rostou seznámili, to už je dávno. Spolupracoval jsem s Divadlem na provázku s režisérem Peterem Scherhauserem. Dělal jsem muziku k jeho inscenacím. Rostá byl taky v divadle. Nejprve jsme se tam oťukávali a pak zjistili, že si vyhovujeme a začali jsme spolupracovat. Máme mnoho společných zážitků a společných akcí, které se jen těžko přenášejí do slov. To se musí zažít. Ale zkusím o několika z nich vyprávět.

V roce 1991 jsme byli v Americe s pantomimickým představením. Bylo to výborné v tom, že jsme nepotřebovali žádné překladatele. Bylo to jen o muzice, výtvarnu a o pohybu. Hráli jsme na dětském festivalu a měli jsme velký úspěch. Rostá dělal kulisy a spolu se Zojou vymyslel celou inscenaci. Jeden jeho fór si pamatuji dodnes. Zoja Mikotová hrála vílu a Honza Grygar takového somráka. Bylo to o střetu těchto dvou světů, ale zároveň i o jejich sblížení. Rostá vymyslel takový fór, že Honza Grygar tam chodil a kouřil cigaretu a nedopalek vhodil do bedny, která byla poblíž. Najednou se ozval hluk, z bedny vylezla Zoja jako víla, křehká, jemná bytost. A v puse měla ten nedopalek.

Dělali jsme spolu taky spoustu bluesových večerů v brněnském Divadle U stolu, které bylo spojené s Divadlem Husa na provázku. Vystupoval s námi František Derfler a četl Rostovy povídky. Rostá totiž nejen maluje, ale i píše. A ty povídky jsou stejné jako jeho obrazy — rostovské. Derfler je četl svým krásným hlasem a my mezitím hráli blues. A jednou Rostá zatoužil taky zpívat. Vymysleli jsme to tak, že přišel ke mně domů, protože mám takové malé nahrávací studio. Nahrávku jsme předem natočili a při vystoupení ji Rostá zpíval na playback. Přitom si vymyslel postavu takového imaginárního černocho, nabarvil si obličej na černo. Nemělo to chybu a obecenstvo chtělo písničku slyšet ještě jednou. Jenže, na večeru se vydatně konzumoval rum s kofolou a zvukař to trochu přehnal a nahrávku nevyplnul, takže se opakovala pořád dokolečka. Tehdy jsem viděl Rostu skutečně našťvaného. A my jsme se mohli utlouct smíchy.

Taky jsme spolu udělali pohádku s názvem *O ztracených barvičkách* v Divadle Radost. Pohádku jsme později inscenovali i ve Zlíně. Rostá pro ni vymyslel spoustu různých postav, například postavu hopkáče. A chtěl do této role dát jednu poměrně slavnou herečku. A ona se strašně urazila a říkala: „Pane Pospíšile, já jsem v minulé inscenaci hrála Matku Kuráž.

Já teď přece nemůžu hrát hopkáče!“ V pohádce byl taky jeden pěkný moment, kdy zlý čaroděj mávl kouzelným štětcem, a barevná scéna se rychlým otočením kulis změnila na šedočernou. Rostů tehdy ředitelce divadla navrhoval, že v tomto okamžiku by mohla pohádka skončit, aby děti věděly, že život není jen růžový. No, neprošlo to, samozřejmě. A pohádka skončila šťastně barevně.

Pracovali jsme spolu i v hudební sféře. Hráli jsme třeba na lis, který razil plechové kryty na počítače u jednoho Rostova známého, který vyrábí takové specializované počítače. Já jsem improvizoval s jeho ranami a výlisek pak zůstal vystavený jako artefakt. Rostů s námi hrál na úhlovou brusku i na elektrickou pilu, s helmou a brýlemi, a měl dokonce svoje sólo. Užili jsme si spolu spoustu legrace.

Pořád se stýkáme. Naposledy jsem mu na vernisáži převáděl jeho úvodní řeč do operního zpěvu. A pořád něco plánujeme a děláme. Pravidelně každé jaro mu volám, když na přelomu května a června odkvetou kaštiny. Místo květů jsou miniaturní kaštánky a to už je podzim. Je proto čas se po létě setkat.

Zdeněk Kluka

Pohádka *O ztracených barvičkách*

Rostislav Pospíšil (1950) je výtvarník, typograf a spisovatel. V 70. a 80. letech byl členem brněnského Divadla X. Svá díla vystavuje od roku 1973. Kromě našich končin se později objevila i v Anglii, USA, Německu, Polsku, Rakousku, na Slovensku a na Taiwanu. Spolupracoval s mnoha divadly doma i v zahraničí. Je činný i v dalších organizacích, např. Ekologickém institutu Veronica, Nadaci Partnerství. Ilustroval a upravil řadu knih a podílí se na vizuálním projevu různých festivalů a přehlídek.

Petr Oslzlý (1945), z kádrových důvodů nuceně vyučený kovomodelář. Po roce 1968 vystudoval Filozofickou fakultu v Brně. Život zasvětil Divadlu Husa na provázku jako dramaturg, scenárista, herec i umělecký šéf. Ve druhé polovině 80. let byla domácnost manželů Evy a Petra Oslzlých místem konání bytových seminářů s britskými přednášejícími vysílanými britskou Jan Hus Educational Foundation. V listopadu 1989 se stal zakládajícím signatářem Občanského fóra a členem jeho Krizového centra. V následujících letech působil jako asistent a poradce (pro kulturní otázky) prezidenta Václava Havla. Spoluzaložil Centrum experimentálního divadla v Brně a v letech 1993 až 2018 byl jeho ředitelem. V období 2018—2022 vykonával funkci rektora JAMU.

Zoja Mikotová (1951) maturovala na textilní škole, poté pracovala jako výtvarnice, grafička a divadelní technička. Po studiích režie a metodiky pantomimy na Divadelní fakultě JAMU nastoupila v roce 1980 do Loutkového divadla Radost, kde deset let působila jako režisérka a choreografka. Od 90. let tvoří jako nezávislá umělkyně. Je autorkou a spoluautorkou desítek divadelních her a scénářů, režíruje v tuzemských i zahraničních divadlech. Na JAMU pedagogicky působila v oblasti pohybového divadla a práce se sluchově postiženými. V roce 1992 založila jedinečný studijní obor Výchovná dramatika neslyšících.

Zdeněk Kluka (1947) je bubeník, skladatel a kapelník, výrazná osobnost české rockové scény. Hudbě se věnuje od dětství, studoval klavír, zpěv a hru na akordeon, na bicí je samouk. Svou hudební kariéru začínal koncem první poloviny 60. let minulého století nejdříve v brněnské skupině Vulkán, později založil a vedl skupinu Atlantis. Roku 1968 spoluzaložil s Pavlem Váněm The Progress Organization, později Pro-

gres 2. Za nepříznivých normalizačních podmínek kapela do poloviny 70. let 20. století ukončila koncertní činnost, ke které se pod novým názvem Progres 2 vrátila koncem 70. let. Do historie českého rocku se zapsala audiovizuálním projektem *Dialog s vesmírem* spojujícím prvky rockové hudby a moderního divadla. Skládá scénickou hudbu, spolupracuje s Divadlem Husa na provázku, Národním divadlem i televizí a je také členem skupiny Čankišou.

ANGLICKÝ KLUB

V roce 1986 byl v Brně obnoven Anglický klub. Navázal na tradici meziválečného Anglo-amerického klubu, zrušeného po roce 1948. V polovině 80. let začali Miroslav Pospíšil, Petr Antonín a Don Sparling pořádat pravidelná setkání v Klubu Bedřicha Václavka na tehdejší Leninově ulici č. 34. Každé první pondělí v měsíci se zde konala přednáška s britským, americkým či kanadským přednášejícím na témata z různých oblastí kultury. Později se přednášky a diskuse pro velký zájem konaly častěji. Na popud Miroslava Pospíšila zde vystupovali i někteří přednášející z bytových seminářů domácnosti manželů Oslzlých. Propojení s bytovými semináři muselo zůstat samozřejmě utajeno.

Zahajovací přednášku Anglického klubu měl v říjnu 1986 hudební skladatel David Matthews, její téma znělo *Anglickost anglické hudby* a zaznamenala velký úspěch. Dalšími přednášejícími byli filozofové Francis Dunlop a Richard Rowson, výtvarnice Helen Ganlyová, architekt Quinlan Terry a rovněž někteří z účastníků brněnského literárního programu — Carol Rumensová, David Pryce-Jones, C. H. Sisson a Dan Jacobson.

Kromě přednášek se v Anglickém klubu půjčovaly knihy, britská a americká ambasáda dodávala program BBC a Hlasu Ameriky, byl uspořádán ples a konaly se vánoční večírky. Postupně se okolo klubu vytvářela komunita příznivců anglo-americké literatury. Další z iniciativ bylo promítání filmů, které probíhalo ve Vysokoškolském klubu na Gorkého ulici. Promítaly se zahraniční filmy, které měli organizátoři k dispozici od Jan Hus Educational Foundation.

Anglický klub se stal kulturní iniciativou, která propojovala svět disidentů, šedé zóny a oficiálních struktur. Umožnil Brňanům v 80. letech poznat kulturu anglofonních zemí z první ruky a vytvořit neformální prostor, kde mohli svobodně přemýšlet a diskutovat. Výrazně přispěl k propojování lidí i idejí a položil základy kulturních vztahů, které v Brně žijí dodnes.

Byli jste členy Anglického klubu? Účastnili jste se filmových promítání? Ozvěte se, prosím, Petru Antonínovi (pantonin@volny.cz), případně Donu Sparlingovi (don.sparling@gmail.com) a pomozte mapovat dosud neznámá místa brněnské kulturní historie. Děkujeme!

PŘEPIŠTE DĚJINY

Podcast *Přepište dějiny* patří k nejuvýraznějším českým pořadům, které se snaží zpřístupnit dějiny širšímu publiku. Nejen s odborností, ale i s nadhledem a humorem jej už od konce roku 2020 moderují historici Michal Stehlík a Martin Groman. Za tu dobu vznikly stovky epizod, v nichž autoři rozebírají souvislosti českých a světových dějin i to, jak se minulost objevuje v dnešních debatách o politice, médiích nebo kultuře.

Podcast je velmi oblíbený mezi posluchači i z řad odborníků — v roce 2021 získal prestižní ocenění Podcast roku v kategorii Objev roku a autoři vydali na jeho základě i několik knih. Díky tomu se pořad dostal i mimo běžné audio platformy, je hostem veřejných akcí a diskusí a má silnou komunitu fanoušků.

Bylo nám proto ctí, když autoři podcastu zavítali i na naši výstavu *Paprsky svobody*. Společně s Petrem Oslzlým a Romanou Dominikou Hrbatovou jsme si povídali o spolupráci britských intelektuálů s brněnským kulturním prostředím, o podzemní univerzitě i o Galerii Drogerii Zlevněné zboží. Díl věnovaný naší výstavě si můžete poslechnout na webových stránkách podcastu: <https://prepistedejiny.cz>, nebo na jeho youtubovém kanálu. (pp)

FOR OUR ENGLISH SPEAKING FRIENDS

The first issue of the *Odkaz* newsletter in 2026 is dedicated to the artist Rostislav Pospíšil. Zoja Mikotová, Petr Oslzlý, and Zdeněk Kluka talk about their friendship with him. Each from their own perspective, mainly from the field of theater and music. There is also an interview with Rostá himself and his unmistakable drawings. In a separate article, you can learn more about the history of the English Club. There is also brief information about the podcast *Přepište dějiny*, one episode of which was recorded in our exhibition *Sparks of Freedom*. You can listen to this episode on the podcast's website: <https://prepistedejiny.cz>, or on its YouTube channel.

ODKAZ — Čtvrtletník Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření, číslo 1, ročník 4

Autoři: Zdeněk Kluka, Zoja Mikotová, Petr Oslzlý, Petra Pichlová, Rostislav Pospíšil

<https://www.mzm.cz/odkaz>

© Moravské zemské muzeum, 2026